

## บทที่ ๓

### วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตเทศบาลนคร อุดรธานี” ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
- ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตเทศบาลนคร อุดรธานี” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ดำเนินการวิจัยตามวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

#### ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขต เทศบาลนครอุดรธานี ปีการศึกษา ๒๕๖๐ (ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖) ได้แก่ โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล จำนวน ๒,๘๕๓ คน โรงเรียนอุดรพิชัยรักษ์พิทยา จำนวน ๑,๒๐๐ คน และโรงเรียนสตรีราชินูทิศ จำนวน ๑,๘๘๔ คน รวมจำนวนประชากรทั้งหมด จำนวน ๕,๙๓๗ คน

ประชากรกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอน ปลาย ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี ปีการศึกษา ๒๕๖๐ (ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ถึง ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๖) จำนวน ๓๖๐ คน ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ

R.V.Krejcie & D.W.Morgan<sup>๑</sup> ที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕% ค่าความคลาดเคลื่อน ๐.๐๕ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๖๐ คน ตามรายละเอียดในตารางที่ ๓.๑ มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๓.๑ ตารางแสดงจำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

| ที่        | โรงเรียน       | ระดับ<br>ชั้น | จำนวน<br>ห้อง | จำนวน<br>ประชากร<br>(คน) | ชาย<br>(คน) | หญิง<br>(คน) | กลุ่ม<br>ห้องละ<br>(คน) | จำนวน<br>กลุ่ม<br>ตัวอย่าง<br>(คน) |
|------------|----------------|---------------|---------------|--------------------------|-------------|--------------|-------------------------|------------------------------------|
| ๑          | โรงเรียน       | ม. ๔          | ๒๑            | ๙๐๐                      | ๔๖๑         | ๔๓๙          | ๒                       | ๔๒                                 |
|            | อุดรพิทยานุกูล | ม. ๕          | ๒๑            | ๙๕๖                      | ๕๐๗         | ๔๔๙          | ๒                       | ๔๒                                 |
|            |                | ม. ๖          | ๒๒            | ๙๙๗                      | ๕๓๙         | ๔๕๘          | ๓                       | ๖๖                                 |
|            | รวม            |               | ๖๔            | ๒,๘๕๓                    | ๑,๕๐๗       | ๑,๓๔๖        |                         | ๑๕๐                                |
| ๒          | โรงเรียน       | ม. ๔          | ๑๓            | ๔๓๕                      | ๒๐๔         | ๒๓๑          | ๒                       | ๒๖                                 |
|            | อุดรพิชัยรักษ์ | ม. ๕          | ๑๓            | ๔๒๓                      | ๑๘๑         | ๒๔๒          | ๒                       | ๒๖                                 |
|            | พิทยา          | ม. ๖          | ๑๓            | ๓๔๒                      | ๑๔๒         | ๒๐๐          | ๓                       | ๓๙                                 |
|            | รวม            |               | ๒๙            | ๑,๒๐๐                    | ๕๒๗         | ๖๗๓          |                         | ๙๑                                 |
| ๓          | โรงเรียน       | ม. ๔          | ๑๗            | ๖๐๘                      | -           | ๖๐๘          | ๒                       | ๓๔                                 |
|            | สตรีราชินูทิศ  | ม. ๕          | ๑๗            | ๖๑๓                      | -           | ๖๑๓          | ๒                       | ๓๔                                 |
|            |                | ม. ๖          | ๑๗            | ๖๖๓                      | -           | ๖๖๓          | ๓                       | ๕๑                                 |
|            | รวม            |               | ๕๑            | ๑,๘๘๔                    | -           | ๑,๘๘๔        |                         | ๑๑๙                                |
| รวมทั้งหมด |                |               | ๑๔๑           | ๕,๙๓๗                    | ๒,๐๓๔       | ๓,๙๐๓        |                         | ๓๖๐                                |

ที่มาข้อมูลนักเรียนจาก ระบบสารสนเทศเพื่อบริหารการศึกษา กลุ่มสารสนเทศ สนผ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน data.bopp-obec.info

<sup>๑</sup> บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ ๙, (กรุงเทพมหานคร: จามจุรีโปรดักต์, ๒๕๔๙), หน้า ๑๑๖.

### ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารงานวิจัย และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ประกอบด้วย ๓ ตอน ดังนี้

**ตอนที่ ๑** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับตัวแปรอิสระต่างๆ ดังนี้

- เพศ
- ระดับชั้นเรียน
- สถานศึกษา

**ตอนที่ ๒** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับตัวแปรตาม รวม ๔ ด้าน ทั้งหมด ๔๐ ข้อ แบ่งออกดังนี้

- ด้านการจัดการเรียนรู้ มีคำถามทั้งหมด ๑๐ ข้อ
- ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยี มีคำถามทั้งหมด ๑๐ ข้อ
- ด้านการวัดและประเมินผล มีคำถามทั้งหมด ๑๐ ข้อ
- ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีคำถามทั้งหมด ๑๐ ข้อ

แบบสอบถามฉบับนี้ มีเกณฑ์การให้คะแนนตัวเลือก ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยให้คะแนนเป็น ๕ ๔ ๓ ๒ และ ๑ ตามลำดับ ดังนี้

- |           |                        |            |
|-----------|------------------------|------------|
| ๕ หมายถึง | ความคิดเห็นอยู่ในระดับ | มากที่สุด  |
| ๔ หมายถึง | ความคิดเห็นอยู่ในระดับ | มาก        |
| ๓ หมายถึง | ความคิดเห็นอยู่ในระดับ | ปานกลาง    |
| ๒ หมายถึง | ความคิดเห็นอยู่ในระดับ | น้อย       |
| ๑ หมายถึง | ความคิดเห็นอยู่ในระดับ | น้อยที่สุด |

**ตอนที่ ๓** เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี

### ๓.๔ การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการด้วยขั้นตอน ดังนี้

๓.๔.๑ ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จากเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๓.๔.๒ สร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการที่จะศึกษา โดยอาศัยความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๓.๔.๓ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข

๓.๔.๔ ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้เสนอแนะ

๓.๔.๕ นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ๕ ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยี ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ ท่าน เพื่อหาค่า (IOC) และได้ค่า IOC มากกว่า ๐.๐๕ จากนั้นนำเสนอกรรมการที่ปรึกษาอีกครั้ง ก่อนทดลองใช้เครื่องมือกับกลุ่มที่ไม่ใช่เป้าหมายต่อไป

๓.๔.๖ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของกรรมการที่ปรึกษา แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ ท่านได้ตรวจสอบความถูกต้อง และนำมาแก้ไขอีกครั้ง

๓.๔.๗ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาฉบับเดียวกันที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน ๓๐ ฉบับ ไปทดสอบ (Try-out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบที่โรงเรียนธาตุพนมทองวิทยาคม ตำบลหนองนาคำ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

๓.๔.๘ นำข้อมูลนำแบบสอบถามฉบับเดียวกัน จำนวน ๓๐ ฉบับ ที่นำไปทดสอบที่โรงเรียนธาตุพนมทองวิทยาคม ตำบลหนองนาคำ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เก็บกลับคืนมานำไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) เพื่อหาค่าดัชนีสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค (Cronbach's alpha coefficient) ของความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๙๓

๓.๔.๙ ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปพิมพ์เป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัยจริงต่อไป

### ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ๓.๕.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๓.๕.๑.๑ ผู้วิจัยได้ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอรับหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตเทศบาลนครอุดรธานี ได้แก่ โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล โรงเรียนอุดรพิชัยรักษ์พิทยา และโรงเรียนสตรีราชินูทิศ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕.๑.๒ นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ความร่วมมือ และแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตเทศบาลนครอุดรธานี ได้แก่ โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล โรงเรียนอุดรพิชัยรักษ์พิทยา และโรงเรียนสตรีราชินูทิศ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนตามที่ระบุไว้

๓.๕.๑.๓ ผู้วิจัยได้ไปติดต่อด้วยตนเองกับผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตเทศบาลนครอุดรธานี ได้แก่ โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล โรงเรียนอุดรพิชัยรักษ์พิทยา และโรงเรียนสตรีราชินูทิศ โดยกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา ๒๕๖๐ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๓๖๐ คน ที่ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ R.V.Krejcie & D.W.Morgan<sup>๒</sup> เก็บข้อมูลโดยอาศัยแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

#### ๓.๕.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๓.๕.๒.๑ เก็บรวบรวมแบบสอบถามจากทั้ง ๓ โรงเรียนมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

๓.๕.๒.๒ หาค่าร้อยละของนักเรียนจำแนกตามคุณลักษณะ ด้านเพศ, ด้านระดับชั้น, และด้านสถานศึกษา

๓.๕.๒.๓ ทำการวิเคราะห์คุณลักษณะของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี ในด้านการจัดการเรียนรู้, ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยี, ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๓.๕.๒.๔ นำเสนอผลการวิจัยโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis)

๓.๕.๒.๕ สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

<sup>๒</sup> บุญธรรม กิจปรีดาภิรุตติ, ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ ๙, (กรุงเทพมหานคร: จามจุรีโปรดักท์, ๒๕๔๙), หน้า ๑๑๖.

### ๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๖.๑ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนา เช่น ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๓.๖.๒ สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้เพื่อสำหรับทดสอบสมมติฐานเพื่อจะเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheff) โดยกำหนด ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

- การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลใช้ ค่าร้อยละ

|       |                              |     |                                    |
|-------|------------------------------|-----|------------------------------------|
| สูตร  | $P = \frac{F}{N} \times 100$ |     |                                    |
| เมื่อ | P                            | แทน | ร้อยละ                             |
|       | F                            | แทน | ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ |
|       | N                            | แทน | จำนวนความถี่ทั้งหมด                |

- ระดับความคิดเห็นจากการตอบแบบสอบถามของนักเรียนที่เป็นประชากร/กลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สูตรค่าเฉลี่ย (Mean)

|       |                              |     |                          |
|-------|------------------------------|-----|--------------------------|
|       | $\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$ |     |                          |
| เมื่อ | $\bar{X}$                    | แทน | ค่าเฉลี่ย                |
|       | $\sum x$                     | แทน | ผลรวมของคะแนนทั้งหมด     |
|       | N                            | แทน | จำนวนคะแนนในกลุ่มประชากร |

สูตรค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

|       |                                                |     |                     |
|-------|------------------------------------------------|-----|---------------------|
|       | $S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{N}}$ |     |                     |
| เมื่อ | S.D.                                           | แทน | ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน |
|       | X                                              | แทน | คะแนนแต่ละจำนวน     |

|           |     |                      |
|-----------|-----|----------------------|
| $\bar{X}$ | แทน | ผลรวมของคะแนนทั้งหมด |
| N         | แทน | จำนวนในกลุ่มประชากร  |

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา, ค่าแจกแจงความถี่, ค่าร้อยละ

- วิเคราะห์การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด กำหนดคะแนนเป็น ๕, ๔, ๓, ๒, และ ๑ ตามลำดับ โดยใช้เกณฑ์วัดตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด ดังนี้<sup>๓</sup>

|                  |             |         |                   |            |
|------------------|-------------|---------|-------------------|------------|
| ค่าเฉลี่ยระหว่าง | ๔.๕๑ – ๕.๐๐ | หมายถึง | การจัดการเรียนรู้ | มากที่สุด  |
| ค่าเฉลี่ยระหว่าง | ๓.๕๑ – ๔.๕๐ | หมายถึง | การจัดการเรียนรู้ | มาก        |
| ค่าเฉลี่ยระหว่าง | ๒.๕๑ – ๓.๕๐ | หมายถึง | การจัดการเรียนรู้ | ปานกลาง    |
| ค่าเฉลี่ยระหว่าง | ๑.๕๑ – ๒.๕๐ | หมายถึง | การจัดการเรียนรู้ | น้อย       |
| ค่าเฉลี่ยระหว่าง | ๑.๐๐ – ๑.๕๐ | หมายถึง | การจัดการเรียนรู้ | น้อยที่สุด |

- วิเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี ที่ได้แจกแบบสอบถามปลายเปิด โดยเขียนในลักษณะความเรียงประกอบบริบท

<sup>๓</sup> บุญชม ศรีสะอาด, การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร, (กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๖), หน้า ๑๐๐.